

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 26 Januarij. De hertog *Ferdinand* van Saxen-Coburg-Gotha is eergisteren uit Brussel hier teruggekeerd. Te Berlijn heeft het onverwacht opontbod van den Franschen gezant *Bresson*, die den 22 dezer naar Parijs is teruggereisd, tot velerlei gissingen aanleiding gegeven.

Het groote ordens-feest is te Berlijn den 20 dezer weder met groote plegtigheid gevierd geworden, en zijn al degenen, die gedurende het laatste jaar met ordens-reeken waren beschenken, den Koning voorgesteld en daarna vorstelijk ontbaald geworden. De hofprediker dr. *Ejler* heeft, in de godsdienstigste redevoering, bij deze gelegenheid gehouden, het denkbeeld ontwikkeld, dat getrouwheid, uit een godsdienstig beginsel voortgevloeid, het beste middel is om den mensch te veredelen en hem aan zijne bestemming te doen beantwoorden.

„Alleen daar, — dus sprak hij onder anderen, — waar men in alle betrekkingen, en tot in het minste getrouw is aan goddelijke en menselijke instellingen, kan en zal vrede, eendragt en geluk, in paleizen en hutten wonen.”

Ook in Silezië wordt de zucht tot het aanleggen van ijzeren spoorwegen levendig, en belooft men zich daarvan inzonderheid veel nut voor de eigenaars der groote kolenmijnen, dewijl zij hunne kolen, met veel geringer kosten dan thans, langs zoodanige wegen zoude kunnen vervoeren.

Nadat te Krakau eenige lieden om politieke oorzaken zijn in hechtenis genomen, hebben aldaar verscheiden moorden plaats gegrepen, die aan wraakzucht en wrevel over de waakzaamheid der autoriteiten worden toegeschreven.

In Zwitserland houdt men het voor waarschijnlijk, dat het Fransch Gouvernement in den zin heeft, wederom een beduidend aantal Zwitsersche militairen in dienst te nemen, en dat de nieuwe gezant, de hertog van *Montebello*, in last zou hebben over dit punt en eenige andere, die nu nog geheim worden gehouden, te onderhandelen.

De Koning van Wurtemberg heeft, naar aanleiding van het verzoek der provisionele commissie der spoorweg-maatschappij, zijne bescherming aan die inrigting beloofd en tevens, ter bestrijding der eerste noodzakelijke uitgaven, een voorschot uit de staatskas toegestaan; terwijl hij zich verder niet ongenegen heeft betoond, om het voorloopig onderzoek van het terrein van staatswege te doen geschieden.

Te Weenen zijn brieven uit Griekenland tot den 24 December ontvangen, volgens welke het verblijf van den Koning van Beieren aldaar op den duur veel genoegen gaf.

Die Monarch betoonde de grootste zorg voor het welzijn van den staatskanselier *von Armanberg*, wiens gezondheid nog altijd wankelende is, en gaf ook blijken van hooge achting voor zijnen gezant aan het Grieksche Hof, den staatsraad *von Kobell*.

Uit Belgrado werd gemeld, dat de hernieuwde oproerige bewegingen in Albanië, door de krachtige maatregelen van *Rumely Wassely*, geheel onderdrukt waren.

Het Oostenrijksche regeringsblad behelst het volgende bijzondere bericht uit Turin van den 13 Januarij, nopens de sedert eenigen tijd door de Fransche dagbladen verbreide geruchten, betreffende een opstand op het eiland Sardinië:

„Eenige Fransche dagbladen hebben zich sedert eenigen tijd beijverd, om Europa te doen gelooven, dat het eiland Sardinië zich in vollen opstand bevindt. Dit is een louter verzinsel, waarin slechts de wenschen en de hoop eener bekende partij zichtbaar zijn. Daar echter nog onlangs weder de *Echo Français* uit een dagblad van Toulon een artikel daarover heeft medegedeeld, hetwelk nevens eenige waarheden, die met den voorgewenden opstand volstrekt in geen verband staan, eene menigte dwalingen en onwaarheden behelst, zoo meen ik u, tot tergtwijzing, het volgende te moeten mededeelen:

„Het dagblad van Toulon geeft als den grond der ontevredenheid van de Sardiniërs op, dat de thans regerende Koning nog altijd aanspraak maakt op het jaarlijksche geschenk van 60,000 daalders, hetwelk Sardinië aan de overledene Koningin *Maria Theresia* gedurende haar verblijf op het eiland, heeft toegekend, en beweert, dat, uithoofde van de weigering der betaling van deze som, de Sardijnische producten en koopwaren, bij den invoer in de provincien van het vaste land, met een invoer-regt bezwaard zijn. De waarheid is, dat het bovenvermelde geschenk, hetwelk voor het overige niet 60,000, maar 25,000 daalders bedroeg, zoo lang de Koningin *Maria Theresia* leefde, en ook nog onder de regering van Koning *Karel Felix*, welke hetzelfde echter door eene geëvenredigde kwijtschelding van de voor den aanleg en het onderhoud der wegen te betalen belasting meende te moeten vervangen, is voldaan, maar sedert de komst des thans regerenden Konings tot den troon niet meer betaald wordt. Hieruit volgt, dat de ten aanzien van den invoer van Sardijnische producten en goederen genomene maatregel, welke zich voor het overige bij de administratieve scheiding des eilands van de Staten van het vaste land wel laat verklaren, onmogelijk met eene weigering, om het vermeld geschenk te voldoen, in verband kan staan. — Wat eindelijk de in het dagblad van Toulon, tot bewijs van de vijandige gezindheid der bewoners van het eiland, voorkomende opgave betreft, dat een koninklijk fregat in Sardinië niet is toegelaten, ten dezen aanzien is de toedragt der zaak eenvoudig deze, dat, roen in den afgeloopen herfst de *cholera* zoo hevig in Genua woedde, aan een regtstreeks uit deze haven komend vaartuig, door de met de zorg voor de gezondheid belaste overheden des eilands, de vrije gemeenschap met den wal, zonder de bij pest-ziekte gewone maatregelen van voorzigtigheid, is geweigerd, maar hetzelfde niet te min van al het noodige voorzien is geworden. Sedert de *cholera* op het vaste land der Sardijnische Staten heeft opgehouden, is de gemeenschap tusschen hetzelfde en het eiland Sardinië volkomen op den ouden voet hersteld, en varen de schepen der koninklijke marine, even als de stoombooten, regelmatig tusschen de havens des eilands en die van het vasteland van Piëmont heen en weder.”

ENGLAND.

LONDEN, den 23 Januarij. Gisteren namiddag was er een alarm van brand op het bureau of hotel van buitenlandsche zaken. In een oogenblik waren eene menigte brandspuiten, detachementen van de garde te voet en van de nieuwe politie-bedienden toegesnel, en werden geposteerd zoo in Downingstreet als in Fludyerstreet. Door de promptte hulp was men den brand spoedig meester, zonder dat door denzelfden vele schade aangerigt is. Lord *Palmerston*, lord *Hill*, lord *Fitzroy Somerset* en de opzichter over de publieke werken en gebouwen waren gedurende den brand op het bureau.

Donderdag avond tusschen 11 en 12 ure werd de nabuurschap van Islington in de uiterste ontsteltenis gebracht door eenen zwaren slag, waardoor de huizen op derzelver grondvesten schuddeden, en de ingezetenen, uit den slaap gewekt, in menigte naar de straten snelden, meenende dat het eene aardbeving was. Spoedig echter werd de ware reden ontdekt, en bevonden dat de schok was veroorzaakt door het springen van den ketel van eene stoommachine, nieuwelings opgericht in een huis op de nieuwe veemarkt. Niet alleen de geheele machine, maar ook het gebouw zelve waren vergruisd en de brokken over de geheele markt verspreid. Regts van de plaats, waar de ketel gestaan had, werd het verschrikkelijk verminkte lijk van eenen der werklieden, en niet ver van daar dat van een ander man gevonden; op een afstand van ongeveer 50 yards, aan de andere zijde, vond men een' derden werkmán op den rug, en nog twee anderen op het aangezicht liggen, alle drie in eenen staat van volkomen bewusteloosheid en zwaar gewond. Deze drie ongelukkigen zijn dadelijk naar het gasthuis gebracht, waar zij, tot kennis gekomen, verklaarden, naast den ketel gestaan te hebben toen die sprong. Er was weinig hoop op hun herstel.

Van den 27sten. Vrijdag avond had op den spoorweg van Leeds naar Selly het geval plaats, dat op eenen naar laatstgemelde plaats bestemden stoomsleper, de machinist, eene der kleppen willende regelen, toevallig op den weg viel, gelukkig zonder eenig letsel voor hem; maar het stoomwerktuig nu allen breidel missende, vloog met eene vermeerderde en vreesselijke snelheid voort; de stoker, die er nu alleen op was, geen raad wetende, liet er zich van

achter afvallen, en werd vrij erg gewond. De sleper vloog intusschen in ongestoorde vaart voort, zich overal ruime baan ziende maken, tot dat dezelve voor het gesloten depot-wagenhuis bij Selly kwam, waar hij door de deuren heen sloeg, doch eindelijk steken bleef in de massa van rijtuigen, waarvan er een aantal vreesselijk gehavend werden.

BELGIE.

BRUSSEL, den 27 Januarij. De Belgische afgevaardigden hebben eergisteren de laatste artikelen van het oorlogs-budget aangenomen. Door den heer *Dumontier* was een amendement voorgesteld, strekkende om de dienst der ambulances te supprimeren, doch op het zeggen van den minister, dat volgens de inlichtingen door hem ontvangen deze dienst nog bij het Hollandsche leger bestond, trok gemeld lid zijn voorstel in. Twee andere van den heer *Brabant* vonden mede geen bijval. Het eerste strekte om het gouvernement de magt te benemen tot het benoemen van hoofd-officieren anders dan in geval van vacature; het andere dat er geen troepen verder dan binnen zekeren afstand van de grenzen zouden mogen worden gekantonneerd, ten ware de plaatselijke besturen zelve aanzoek er toe deden.

De gedeputeerden beraadslagen thans voor de tweede maal over het budget voor de landmagt, en hebben alzoo voor de tweede reize in overweging genomen zeker amendement, waarbij het aantal der generaals en staf-officieren wordt bepaald, ten einde het bewind buiten de mogelijkheid te stellen, om nieuwe benoemingen te doen. Het amendement is ditmaal verworpen. — Bij deze gelegenheid is weder gewaagd van de groote verdeeldheid, welke onder de officieren van het Belgische leger heerscht, en is de minister op nieuw aangevallen over het willekeurig op halve soldij stellen van ettelijke officieren. De minister *Evain* heeft te kennen gegeven, dat hij tot dien maatregel is genoopt geworden, om de zoo noodige krijgstuicht in stand te houden, en is te dien zake door sommigen, en onder andere door den minister *de Meulenaere*, hoogelijk geroemd. — De minister is nog eens teruggekomen op de kazerneringskosten, doch dit heeft zoo veel ongenoegen gebaard, dat hij zijn voorstel heeft teruggenomen, omdat men dacht, dat hij op dergelijk eene wijze het onderzoek der commissie, ter zake van de overeenkomst wegens de ijzeren nachtlegers, wilde verijdelen. Voorts zal men nog nader moeten beraadslagen over het vestigen van eene leerschool voor de officieren van gezondheid te Leuven. De Belgische bewindslieden meenen, dat de geestelijkheid ongaarne eene dergelijke instelling in de nabijheid van de katholieke universiteit zoude zien.

De tegenwoordigheid van den Belgischen gezant *le Hon* en van onderscheidene Franschen te Brussel, geeft aanleiding tot allerlei gissingen. Sommigen willen, dat zij uit Parijs met den last gekomen zijn, om de geneigdheid van velen tot de aansluiting aan het Duitsche tolstelsel tegen te werken; anderen, dat hunne komst in verband staat met het aanleggen van eenen ijzeren spoorweg tusschen Brussel en Parijs; weder anderen, dat hun is opgedragen, om den geest van tegenkanting, welke zich, voornamelijk in de kamer der afgevaardigden, tegen den Belgisch-Franschen minister van oorlog, *Evain*, openbaart, te helpen wegnemen.

De *Courrier Belge* verzekert, dat een aanzienlijk getal industrielen uit de provincien Namen, Luxemburg en Luik, zich verstaan hebben tot het opmaken en uitgeven eener memorie ten voordeele van de overeenbrenging des Belgischen tolstelsels met het groote Pruisische.

Het aantal ingeschreven studenten aan de nieuwe hoogeschool van Leuven belooft thans 250, waarvan 98 voor den eersten jaarcursus in de philosophie.

Het dagblad van Luik geeft het bericht, dat de professor aan de hoogeschool aldaar, *de Reiffenberg*, voornemens is, de medewerking van het stedelijk bestuur in te roepen, ten einde in den loop der maand Mei te Luik een zoogenaamd wetenschappelijk congres te kunnen houden, gelijk aan dié welke in de laatste jaren te Caen, Poitiers en Douai hebben plaats gehad.

Met betrekking tot de krijgstuicht leest men verder in de Belgische bladen dat de aanvragen, om soldaten naar de disciplinaire kompagnien te kunnen verzenden, zoo menigvuldig worden, en de gemaakte berekening zoo zeer te boven gaan, dat de minister heeft gelast, dergelijke aanvragen niet in te dienen, dan in de hoogste noodzakelijkheid.

De *Lynx* commenteert volgenderwijs de redeneringen van het *Journal des Debats*, wegens de zoo dikwerf besprokene, doch tot heden nog tot niets geleid hebbende handelsbetrekkingen van Frankrijk met België:

„Sedert vijf jaren heeft men ons gesust met de hoop op een voordeelig handel-traktaat met Frankrijk, hetwelk ons eenigzins schadeloos zou stellen voor het verlies van het monopolie onzer kolonien. Om de misleiding gedurende zulk een geruim tijdsverloop te doen voortduren, heeft men tot onderscheidene middelen toevlugt genomen; thans is het een industrieel manifest ten voordeele van België, waarmede het *Journal des Debats* voor den dag komt. Gelijk men wel denken kan streelt het ministerieel orgaan zijne pupille, om haar des te beter zijne beginselen in te prenten; hij geeft haar fraaije woorden, en, in weervuil van zich zelve wel genoodzaakt, den oorsprong en grondslag van onzen verdwenen voorspoed te erkennen, haast hij zich daarvoor een' anderen grondslag in het verschiet aan te wijzen, ten einde wij des te lijdzamer onzen tegenwoordigen toestand zouden verdragen; want — zegt hij onbewimpeld genoeg — *het is voor Frankrijk noodig, dat zijne beschermeling onder zijne patronaatschap blijft*. — België, eene beschermeling! België, hetwelk hetzelfde blad elders een leenstaat noemt, bestemd om zich in den kring van zijnen magtigen leenheer rond te bewegen! Wat zegt gij hiervan, mijne heeren de werkers en zoogenaamde steunpilaren onzer nationale onafhankelijkheid?

„België nu zou zich boosmaken, en dat is de bedoeling van den boosaardigen niet: „Wie zou het de Belgen kwalijk kunnen nemen — vervolgt het orgaan der doctrinaire partij dat zij tot elken prijs uit den staat van blokade; waarin de Hollandsche voorposten, de Pruisische grenslinjen en Fransche douanen hen beperkt houden, zoeken te geraken? Hoe zouden wij regt kunnen hebben om hen van ondankbaarheid te beschuldigen? Zoo wij hen met de daad genegen zijn, waar zijn de bewijzen, waar de materiele, blijkbare bewijzen, zoo als men die verlangt in den tijd, waarin wij leven? „Maar alvorens het geneesmiddel aan te wijzen, gaat hij het kwaad nog duidelijker ontleden; hooren wij wat hij zegt;

„Ongelukkig voor België, stond het, toen Frankrijk in handen der revolutie was, onder de voogdij van een zaakwaarnemend vorst, van een' grooten industrieel en ervaren handelaar. Zoo deszelfs oudere zuster een' stap deed op den nijverheidsweg, deed de van haar gescheidene jongere zuster, door haren voogd ondersteund en vooruit gevoerd, er drie, ja zes; en na tien of twaalf jaren inspanning, konden hare Verviersche lakens, haren Gentsche katoenen, het ijzer en de smelterijen van Charleroi, wedijveren met de lakens, katoenen, het ijzer en de smelterijen van Engeland. Uit dien hoofde worden onze staatslieden, die het verbond tusschen Frankrijk en België, zoo wel commercieel als staatkundig, wilden voltooijen, die vurig wenschten dat België ten onzen opzichte deed, wat al de noordelijke staten van Duitschland ten opzichte van Pruisen gedaan hebben, door de vrees weerhouden van onze industrie eene concurrentie aan te brengen, die zij niet vol kan houden.”

„Wat stelt nu het *Journal des Debats* voor, om in dit zonderling, door ons geleden ongeluk te voorzien? „Zoo België in tien jaren — zegt hij — de hoogte der Engelsche industrie, die intusschen ook niet stil stond, heeft kunnen bereiken, waarom zouden wij dan in hetzelfde tijdsverloop de Belgische nijverheid, wier vleugels thans gekortwiekt zijn, niet kunnen inhalen? België had in kennis van zaken een volmaakte Koning; de Koning der Franschen staat hierin bij hem niet ten achteren; vriend en vijand erkennen het. België heeft een bijzonder fonds voor de aanmoediging der nijverheid gehad; dat wij er ook een hebben, zoo het noodig is, onder voorwaarde dat wij er zulk een goed gebruik als België van maken; maar haasten wij ons handen aan het werk te slaan. Nemen wij er den tijd toe, maar laat ons inmiddels aanvangen.”

„Men ziet het, hoe groote haast het *Journal des Debats* moge maken, het

verlangt een uitsluiting, opdat men zich in staat stelle, dat Frankrijks poorten voor onze nijverheid kunnen geopend worden; en wat zal er van ons gedurende dat tijdsbestek worden? Men zal ons hoop geven op trapsgewijze wijzigingen in de Franse tarieven; men zal concessien aan Engeland gedaan, ons als voordeelen aan België verleend voorstellen; maar in het wezen der zaak zal men er zich weinig om bekommeren, of wij tevreden zijn; integendeel men zal altijd trachten, zich de middelen voor te behouden om ons eene nauwere staatkundige en handel-vereeniging te doen wenschen, om van de gelegenheid tot vereniging, zoodra die zich voordoet, gebruik te maken.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 29 Januarij. De buitengewone gezant en gevolmagtigde minister van Groot-Brittannie aan het Nederlandsche Hof, sir E. C. Disbrowe, is gisteren avond, uit Londen, over België, in deze residentie aangekomen. — Naar men wil zou de baron Mortier, die tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Frankrijk bij ons Hof benoemd is, binnen kort mede alhier arriveren.

LEEUWARDEN, den 1 Februarij. Bij Koninklijk Besluit van 31 December jl., no. 91, zijn tot Leden der Klassikale Besturen en derzelver Secundi, in deze provincie benoemd:

Voor de Klassis van Leeuwarden: Tot Lid, de Heer C. A. Kuipers, Predikant te Boxum, en tot Secundus, de Heer H. U. Thoden van Velsen, Predikant te Oudkerk; tot Lid, de Heer J. Penninga, Predikant te Jorwerd, en tot Secundus, de Heer Dr. W. Muurling, Predikant te Stiens; tot Lid, de Heer J. J. van Vloten, Postdirekteur en Ouderling te Leeuwarden, en tot Secundus, de Heer Mr. B. Dorhout, Lid van de Gedeputeerde Staten en Ouderling te Leeuwarden; en tot Secundus van den Gecommitteerden, de Heer de Boer, de Heer E. L. Reddingius, Predikant te Engelum.

Voor de Klassis van Harlingen: Tot Lid, de Heer A. J. Hingst, Predikant te Oosterend, en tot Secundus, de Heer W. Mebius Predikant te St. Jacobi Parochie; tot Lid, de Heer H. E. van Tzendyk, Predikant te Harlingen, en tot Secundus, de Heer J. du Saar, Predikant te Harlingen; tot Lid, de Heer P. Dekker, Ouderling te Harlingen, en tot Secundus, de Heer Dr. J. J. Westra, Ouderling te Harlingen.

Voor de Klassis van Sneek: Tot Lid, de Heer L. M. de Boer, Predikant te Workum, en tot Secundus, de Heer A. T. Reitsma, Predikant te Oudemirdum; tot Lid, de Heer P. van Borsum Waalkens, Predikant te IJsbrechtum; en tot Secundus, de Heer W. W. Boekhoudt, Predikant te Britsveld; tot Lid, de Heer H. S. Tjalsma, Ouderling te Sneek, en tot Secundus, de Heer T. Gonggrijp, Burgemeester en Ouderling te Sneek; en tot Secundus van den Gecommitteerden, de Heer Cannegieter, de Heer J. P. de Lang, Predikant te Lutkewierum.

Voor de Klassis van Dokkum: Tot Lid, de Heer L. D. Westerloo, Predikant te Augustinsga, en tot Secundus, de Heer G. W. Wijchgram, Predikant te Buitenpost; tot Lid, de Heer H. F. T. Fockens, Predikant te Twijzel, en tot Secundus, de Heer J. van der Zwaag, Predikant te Foudgum; tot Lid, de Heer Dr. W. R. van der Weide, Burgemeester en Oud-Ouderling te Dokkum, en tot Secundus, de Heer Mr. A. van Slooten, Stads-Secretaris en Oud-Ouderling te Dokkum.

Voor de Klassis van Heerenveen: Tot Lid, de Heer H. ten Brink, Predikant te Peperga, en tot Secundus, de Heer F. Holkema, Predikant te Akkrum; tot Lid, de Heer J. Heeren, Predikant te Haskerhorne, en tot Secundus, de Heer N. Bakker, Predikant te Oldeholtspade; tot Lid, de Heer J. van der Laan, Procureur en Ouderling te Heerenveen, en tot Secundus, de Heer G. de Jong, Ouderling te Joure.

Bij eene resolutie van Z. Exc. den Minister van Finantien is, onder anderen, bepaald geworden:

Dat de door partikulieren gevraagd wordende kopijen van verzamelings-kaarten of gedeelten derzelve, even als de kopijen en uittreksels der perceelsgewijze plans, zullen worden vervaardigd op de kantoren der bijzondere bewaarders van het kadaster, en door deze worden afgegeven, nadat dezelve, overeenkomstig het bepaalde bij art. 82, 83 en 84 der voorloopige verzamelingen tot instandhouding van het kadaster, voor nauwkeurig gewaarmerkt zijn.

Dat de kopijen van verzamelings-kaarten, of gedeelten van dezelve zullen moeten bevatten al de bijzonderheden, bij art. 299—301 van de methodieke verzameling der wetten, enz., betrekkelijk het kadaster vermeld, en in allen deele ook wat de grootte der schaal betreft, moeten overeenkomen met de leggers, op de kantoren van bewaring berustende, en de schaal op dezelve zal moeten worden aangewezen.

Dat voor kosten, wegens de afgifte van kopijen der verzamelings-kaarten, of gedeelten van dezelve, zal betaald worden, in voege als hierna vermeld, te weten: wanneer het aantal bunders en het aantal perceelen oppervlakte, te zamen getiteld, geen hooger cijfer oplevert dan dat van 200, f 3; 500, f 5; 1000, f 7; 2000, f 9; 5000, f 12; 10,000, f 15; 20,000, f 20; 30,000, f 25; 50,000, f 30; en meer dan 50,000, f 35.

Dat daarenboven voor elke gemeente van boven de 1000 perceelen oppervlakte zal worden berekend, wanneer het plan is vervaardigd op eene schaal van 1—2500, of grooter, f 5; 1—5000 of 7500, f 4; 1—10,000 of 12,500, f 3; 1—15,000 of 20,000, f 2; 1—25,000 of kleiner f 1; en voor gedeelten van zoodanige gemeenten naar evenredigheid.

Dat voor de steden van 1000 perceelen oppervlakte en daarboven, de naar de eerste van de voormelde grondslagen, of de naar beide verschuldigde som zal verduubeld worden.

Dat wanneer de gemeente op meer dan één blad mogt opgenomen zijn, de berekening zal geschieden naar gelang van het aantal bunders en perceelen, op ieder blad voorkomende; terwijl voorts de kosten van papier afzonderlijk in rekening zullen worden gebracht.

Dat in het geval, bij het 1ste lid van Art. 85 der voorloopige verordeningen voormeld, de kosten ter zake zullen worden gesteld op de helft der taksen, in het voorgaande lid opgegeven, doch die van het papier geheel moeten worden voldaan.

En dat de bewaarders, benevens de contrôleurs, gehouden zijn om, wanneer zij ontvaren mogten, dat door eenigen landmeter, boekhouder of klerk, onverschillig tot welken kring van bewaring, of tot welke provincie hij behoore, en wiens behoefte hetzij, op eigen gezag, extracten of kopijen van eenig aan hem toevertrouwd kadastraal stuk vervaardigd en afgegeven zijn, daarvan dadelijk aan hunne superieuren kennis te geven.

Uit 's Hage wordt gemeld, dat door de Regering nieuwe bepalingen genomen zullen worden of op het punt staan van te worden vastgesteld, ten aanzien van de aan ambtenaren te verleenen pensioenen. Men wil, dat er van alle traktementen der ambtenaren eene geringe bijdrage zou worden afgetrokken, ten einde daaruit een fonds zamen te stellen, uit hetwelk de pensioenen zouden worden voldaan.

Onder de Wetenschappelijke Nieuwstijdingen leest men het volgende, in een onzer binnenlandsche papieren met betrekking tot de in de maand Mei dezes jaars te verwachten zon-eclips:

✓ GROOTE ZONSVERDUISTERING.

Den 15 Mei is, in een sterrekundig opzigt, de merkwaardigste dag van het jaar, want op dezen dag zal eene der grootste zonsverduisteringen onzer eeuw plaats hebben. Het is alsdan Zondag, en, ondanks onze aankondiging, zal zij menigen wandelaar die zich op den, gelijk te hopen is, fraaijen Meidag buiten de poorten der steden wenscht te verlustigen, zonderling verrassen. De zonsverduistering zal in vele oorden centraal en ringvormig wezen, namelijk in eene lijn, welke begint in het noordelijk gedeelte van de Caspische zee, noordwaarts van den Kaukasus voortloopt en een weinig ten noorden van Asof en Kiew door het zuiden van Rusland gaat. Deze lijn laat vervolgens Pinsk en Kiewzins ten zuiden, loopt over Lomza door Polen, en door Pruisen noordwaarts van Neidenburg, passeert tusschen Marienwerder en Graudenz de Wijsel, loopt over Baldenburg zuidwaarts van Köslin en noordwaarts nabij Colberg voort, waar zij de Oostzee bereikt. Deze doorsnijdt de lijn tot aan het zuidelijkste strand van het eiland Rügen, komt zuidwaarts nabij Straalsund weder aan het vaste land, en verlaat hetzelfde weder noordwaarts van Rostock. Nu doorsnijdt de lijn de Oostzee ten noorden van het eiland Femern, gaat noordwaarts van Sleeswijk dwars door Denemarken en over de Noordzee door Schotland en den Atlantischen Oceaan, als wanneer zij eene bogt maakt naar West-Indie en door Honduras tot op een punt, dat een weinig ten noord-westen van de Galapagos-eilanden is gelegen. Alleenlijk die punten, welke onder deze lijn, of hoogst genomen 1½ graad ten noorden of ten zuiden van dezelve zijn gelegen, kunnen de verduistering centraal of ringvormig waarnemen. Het geheel overige Europa, Noord-Amerika, een gedeelte van Brazilië, het noorden van Afrika, en van zuidelijk Arabie tot aan Tomsk in Siberie, en opwaarts tot aan den noordpool, ziet een des te kleiner gedeelte van de zonnescijf verduisterd, naar mate de plaatsen noordwaarts of zuidwaarts van de aangeduide lijn verwijderd zijn. In geheel oostelijk Azië, zuidelijk Afrika, Nieuw-Holland en de daarbij gelegen eilanden tot ver in den zuidelijken Oceaan, is de verduistering onzichtbaar. Berlijn bijv. (en dus ook Amsterdam, het-

welk regtlijnig ten westen van die stad is gelegen), bevindt zich te veel zuidwaarts van de hierboven omschreven lijn en zal daarom de zon noch centraal, noch ringvormig, maar niettemin aanzienlijk verduisterd zien.

De verduistering begint daar des namiddags ten 3 ure, 2 min., 32 sec. middelbaren tijd; de maan komt zoo ver voor de zon, dat slechts een sikkelvormig gedeelte blijft schitteren, welks breedte niet veel meer dan het twaalfde gedeelte van den diameter der zon bedraagt. Ongeveer ten vier ure, 20 min. is de verduistering het grootst en de schitterende sikkels het smalst. De helderheid van het daglicht bedraagt alsdan niet meer dan het twaalfde gedeelte van den gewonen vollen dag, dat is te zeggen: het is bijna zoo duister als wanneer de zon nabij den horizon zich bevindt en beneden de kim gaat zinken. *

Onder het opschrift *diepte der Zee*, leest men in een Engelsch tijdschrift het volgende:

De heer Young gelooft dat de gemiddelde diepte van den Atlantischen oceaan drie mijlen (waarschijnlijk Engelsche) bedraagt, en die van de stille Zuid-Zee vier mijlen, hoewel tot heden toe het dieptlood slechts de diepte van twee mijlen konde bereiken. Van alle Zeeën zijn de Europeesche het minst diep. De grootste diepte van de Adriatische Zee tusschen Dalmatie en de monding van de Po bedraagt 132 voet. De kom der Middellandsche Zee is ongelijk van diepte. Tusschen Gibraltar en Ceuta, vond kapitein Smith den grond op 5700 voet; volgens Saussure bedraagt dezelve bij Nizza 2000 voet. In het smalste gedeelte der Zee-engte van Gibraltar verschilt de diepte van 960 tot 3000 voet. In de Pool-Zee liet Scoresby het diepllood 7600 voet dalen, zonder den grond te bereiken. Ook kapitein Parry vond op die onmetelijke diepte geen grond, doch was zijne loodlijn zoo lang niet als die van Scoresby, wiens onderzoekingen mitsdien de merkwaardigste zijn.

167ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der tweede Klasse.

3de Lijst. No. 5221, een prijs van f 2500. No. 21961 en 2826, ieder een prijs van f 1000.

4de Lijst. No. 17570, een prijs van f 20,000. No. 9773, een prijs van f 5000. No. 22552, een prijs van f 1500. No. 6343, een prijs van f 1000.

5de Lijst. No. 19783, 4162, ieder een prijs van f 1000.

6de Lijst. No. 8840, 14621, 4294, ieder een prijs van f 1000. No. 4327, eene premie van f 2000.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Van den 24 tot den 31 Januarij 1836.

Binnengekomen: Den 26 Januarij de schonerscheepen St. Thomas, kap. N. M. Lindegaard, van Newcastle en Flora, kap. J. Manning, van Londen.

Uitgezeild: Den 27 Januarij het schonerschip Orwell, kap. J. Hall, naar Londen.

MENGELWERK.

REGTZINNIGE WAARSCHUWING TEGEN AFSCHERING VAN DE GEVESTIGDE KERK.

Wij zijn opzettelijk en dringend verzocht, de beide volgende plaatsen uit het ijverig regtzinnig Godgeleerd Tijdschrift van Prof. HENGSTENBERG te Berlijn, *Evangelische Kirchen-Zeitung*, van dit jaar, vertaald hier over te nemen; welke men wenscht, dat in andere dagbladen weer overgenomen mogten worden.

S. 73, 74. „Het kan wel een' tijd lang schijnen, als trok zich het geestelijke leven uit de Kerk geheel in de sekten terug: — doch de menschelijke voorbarigheid, de hoogmoed van enkelen, verder te willen zijn dan de Kerk die het ligchaam van Christus is, welke bij alle zulke separatistische pogingen ten gronde liggen, slepen hunne straf onvermijdelijk na zich: want wanneer nu naar Gods raad de tijd gekomen is, dat de Kerk als zoodanige zich de gewenschte nieuwe vorm geeft, en als zij nu bloeiend prijkt en rijke vruchten draagt; dan staan nevens haar die afgescheide sekten als doode takken. — Dat wij eene geheele hervorming onzer Kerkelijke betrekkingen behoeven, en die ook onder Gods bijstand te gemoet gaan, is wel zeker: — de Kerk moet terugkeeren tot het helder en innig besef harer Leer, en daaruit zullen onfeilbaar de noodige veranderingen in Eeredienst en inrigting (of Bestier) voortvloeijen; maar zal zulk eene verandering doordringend en bestendig zijn, dan kan zij slechts langzaam, ja als onmerkbaar in de Kerk zelve voorbereid worden, tot dat de Heere haar in het daglicht roept. Maar voor het ongeduld van velen duurt dit te lang; zij willen liever zelf iets daarstellen; en in plaats van deel te nemen aan den moeilijken en deswege gezegenden arbeid der Kerk, vinden zij het gemakkelijker, iets dat thans veranderd is in leer, eerdienst of inrigting weder op te halen, en als banier op te werpen [of eene onschuldige nieuwigheid tot steen des aanstoets te nemen]. Aan aanhangers kan het hun niet falen, daar het getal zulker ongeduldigen niet gering is; en voorzeker de tegenwoordige toestand, als overgangstijperk, iets zeer onaangenaams en drukkends heeft. Doch niemand late zich door de schijnbare leerstellige helderheid en gerustheid, door de levendiger en inniger deelneming aan de Godsdienst, door de vurige liefde tot den Heer, die geenerlei marteldom schroomt (eigenschappen die doorgaans de sekten kenmerken), verblinden en verleiden. Daarin is menschelijke ijver en vreemd vuur, wat de Heere op zijn altaar niet hebben wil; het ware, verwarmende en levendigmakend vuur brandt slechts in de Kerk, wier hoofd Christus is. Niemand late zich verbijsteren door het geroep: de Kerk, zij dood of afvallig geworden! Dikwijls is dat geroep gehoord, en hebben helaas! velen er gehoor aan gegeven, doch te laat stonden zij beschaamd; toen nu de versmaade Kerk zich met nieuwe kracht verheft, en de geschiedenis hun toeriep: „Gods gedachten zijn niet uwe gedachten, en uwe wegen zijn niet Gods wegen!”

S. 27. „Men verlicze niet uit het oog, dat de scheiding van hetgene God zamengevoegd heeft, in onzen tijd, veel meer dan in vroegere jaren zwaar te verantwoorden is. Men vernietigt daardoor, zoo veel men kan, de bijzondere Genade, welke God juist aan onzen tijd heeft willen schenken. Over den geheelen aardbodem, aan deze en gene zijde van den Oceaan, toont zich de geest Gods werkzaam tot vereniging van hetgene te voren gescheiden was. Wij loochenen niet dat daarbij ook ongodelijke redenen werkzaam zijn; dat zich daarbij deels het ongelooft, deels eene gevaarlijke onverschilligheid met opzicht tot de leer, een eenzijdige gevoelsneiging laat bespeuren. Maar terwijl men daarvoor de oogen niet sluiten mag, zoo moet men dezelve ook geopend houden voor het werk des Heeren. Want nimmer is de tegenstrijdigheid van het rijk Gods en het rijk der duisternis, van de Natuur en de Genade, zoo openlijk en bepaald, en volkomen, tegen elkander opgetreden, als juist in dezen onzen tijd. Nimmer is de juiste waardeering van elk der bestanddeelen des Christelijken levens en der Christelijke leer, en de scheiding der wezenlijken en onwezenlijken (dat daarom nog gewigtig genoeg kan zijn) zoo gemakkelijk geworden. Geene tijd heeft derhalve aan de vereenigende werkzaamheid des H. Geestes een zoo treffelijken grondslag aangeboden. Wie dezen grondslag wil verwoesten, wie niet acht op het doen des Heiligen in Israël, en niet ziet op het werk zijner handen, die zie toe dat hij niet tegen God strijde!”

REGTS-QUESTIE.

Kan de doodslag van een kind door zijn Moeder als *Kindermoord* worden beschouwd, als er meer dan dertig dagen zijn verlopen sedert de geboorte van dat kind?

Den 21 Junij 1835 beviel Maria Demanche van een kind van het mannelijk geslacht, hetwelk zij bij eene min bragt en ingeschreven werd in de Registers van den Burgerlijken Stand. Zij ging het dikwijls een bezoek geven, nam het op den 31 Julij mede en wierp het in de rivier de Meurthe in het Departement van dien naam. Het feit werd ontdekt, zij teregtgesteld, en door het Hof van Assises van Meurthe schuldig verklaard aan kindermoord, en dien ten gevolge veroordeeld tot de straffe van eeuwigen dwangarbeid (*). De veroordeelde voor-

(*) Bij de wet van 25 Junij 1824, art. 5, is in Frankrijk de doodstraf op Kindermoord gesteld, wat de moeder aangaat, afgeschaft en veranderd in eeuwigdwangarbeid, welke wet echter door die van 28 April 1832, die een aantal Modificatiën op het Strafwetboek vervat, en waarbij een honderdtal artikelen door een gelijk getal anderen zijn vervangen, weder is afgeschaft, latende de bepaling opzettelijk de Kindermoord zoo blijven. — Ons Wetboek van Strafrecht in die Modificatiën niet gedeeld hebbende is dus niet meer het Code Penal des Français; van daar ook wellicht de afwijking der artikelen.

zag zich in cassatie tegen dit arrest, uit hoofde van verkeerde toepassing der Strafwet. Het Hof van Cassatie vernietigde het Arrest door het Hof van Assises van het departement de Meurthe gewezen op grond:

"Dat de Wet, qualificerende de Kindermoord, en straffende met eene zwaardere straf den doodslag van een jonggeboren kind, alleen ten doel heeft gehad vrijwilligen doodslag begaan aan een kind op het oogenblik als het geboren wordt, of zeer korten tijd na de geboorte; — dat deze bepalingen niet kunnen worden uitgestrekt tot den doodslag van een kind, dat reeds den ouderdom van 31 dagen heeft bereikt, en waarvan alzoo de geboorte, al ware die niet wettig geconstateerd, niet geheel onbekend is kunnen blijven, zoo als minstens dit zelden gebeurd; — dat deze extensie in strijd is met art. 300 van het Wetboek van Strafrecht en met den geest der wetgeving op den Kindermoord, welke alleen daarom door eene strengere straf het leven van een kind heeft willen beveiligen, omdat het in dat tijdsgewrigt mindere algemeen bescherming vindt, en dat de misdaad alle sporen zelfs der geboorte kan vernietigen."

"Dat, Maria Demanche, schuldig verklaard zijnde aan moedwilligen doodslag van een kind, waarvan zij bevallen was op den 21 Junij te voren, in plaats van ten haren opzichte onder de modificatie van art. 565 van het Strafwetboek, toe te passen de straf van doodslag, het Hof van Assises haar heeft veroordeeld tot de straf op den Kindermoord vastgesteld, ten welken opzichte het verkeerd heeft toegepast de artt. 300 en 302 van het Wetboek van Strafrecht, en de wet geïsoleerd door niet toe te passen art. 306 van hetzelfde Wetboek."

ZUCHT TOT MOORD, BEN GEVOLG VAN WORMEN.

In den jare 1822 practiseerde de heer *Foureau de Beauregard*, thans Militair Geneesheer te Parijs, in Italien en werd bezocht door een Geestelijke uit een klooster om hem te raadplegen, die geen der Italiaansche Doctors vertrouwde. Hij verklaarde dat hij gedurende verscheidene jaren eenen zoo geweldigen haat voedde tegen een zijner mede-kloosterlingen, dat hij de zucht niet konde onderdrukken om dien persoon op de eene of andere wijze van kant te helpen. De doctor deed de patient daarop verscheidene vragen om de aanleidende oorzaak van deze gemoedsneiging te ontdekken, en uit hoofde de geestelijke de stellige verzekering gaf, dat hij daarvan de oorzaak niet wist, als hebbende zich in geenerlei opzigt over zijnen mede broeder te beklagen, zoo besloot de geneesheer, dat de oorzaak hier ongeteldheid niet in de ziel maar in het ligchaam was te zoeken. Na onderzoek of het hersengestel ook aangedaan was, kon men daarin de oorzaak niet stellen, maar het allerwaarschijnlijkste was, dat die zucht tot moord moest worden toegeschreven aan *Wormen* in het darmkanaal aanwezig, tot welk besluit de gezigtsskleur van den zieken veel aanleiding gaf.

De Geneesheer gaf dus den kloosterbroeder wormmiddelen mede met het voorschrift hoe die te gebruiken, en met de raadgeving tevens het klooster, zoo dit kon geschieden, te verlaten, om het voorwerp van zijnen schrikkelijken haat niet dagelijks voor oogen te hebben. Des Doctors geneesmiddelen hadden weinig uitwerking, en het vertrouwen van den zieken op zijnen arts werkte dus ook ten nadeele. Zes maanden had hij zich reeds uit het klooster verwijderd en alles bleef in denzelfden toestand. Tegen den winter moest de geestelijke in hetzelfde klooster terugkeeren, en nu was weder de eerste gedachte bij zijn ontwaken en de laatste gedachte die bij het weder inslapen hem vervulde, ja zelfs droomde hij van het ontwerp, — om op welken wijze dan ook zijn vijand te dooden.

Meermalen was deze begeerte zoo sterk, dat wanneer het toeval wilde, dat zij elkander in den kloostergang ontmoette, hij met een mes gereed stond, en de sterkste zielskracht en zijn godsdienstige beginsels moest aanwenden, om niet aan zijn moordlust te voldoen.

Daarna hadden nog toevallige omstandigheden tegen den tijd van den vasten den toestand van den zieke verergerd, zoodat hij, om zich te verlossen van den onbegrijpeliijken angst, nog eens in zijn drift den moord te zullen begaan, aan den opperprior verzocht zijn verplaatsing te willen bevorderen, als voor zijne gezondheid uiterst noodzakelijk.

Na door den Heer *Foureau* onderzocht te zijn, werd de zieke op dertig uren afstands in een ander klooster verplaatst, doch alles te vergeefs, in weerwil der verwijdering der aangewende pogingen om zich van die zucht te ontdoen, en niettegenstaande alle raadpleging met anderen, bleef hem dag en nacht de moordlust bij.

Eenige weken daarna kwam er een vriend van den geestelijken bij den Heer *Foureau*, en verhaalde dat de zieke zich zeer beklagde had zijne voorgeschrevene middelen niet gebruikt te hebben, uit gebrek aan vertrouwen op zijne kunst, want dat hij nu ondervonden had, dat des geneesheers besluit op goede gronden berustte. De geestelijke was eenige dagen geleden, goed en wel, gelijk altoos, naar bed gegaan, gevoelde echter omstreeks middernacht zich zoo benaauwd als of hem de keel toegeknepen werd, vrezende te zullen stikken. Op het geraas dat hij maakte kwamen hem zijne kloosterbroeders te hulp, en zagen bij het openen van den mond eenen Ingewands-worm, van bijna een voet lang, die zich door de keel een uittogt zocht te banen. Zij trokken dezelve er uit, waarna de benaauwdheid eensklaps was verdwenen. — Uit hoofde van het wantrouwen, had de zieke zich geschaamd zelf bij den arts een bezoek af te leggen, en zijn vriend verzocht hem deswege om vergiffenis te vragen. De Doctor gaf nu een nieuw recept mede bestaande uit Pillen van *Calomel* met *Assa foetida* en *Alsem extract*, geroeld in *Valeriaan-poeder*. — Dit werd gretig ingenomen en de patient ontlastte spoedig een gansche klomp meest levende wormen. Na drie weken sedert de bevrijding van deze verschrikkelijke menschenplaat, welke alle mogelijke ongemakken kan veroorzaken, was de geestelijke van zijne moordzucht genezen, en schoon er nu reeds tien jaren na dit geval verlopen zijn, heeft er volstrekt geene de minste herhaling plaats gehad.

Nog twee gevallen zijn den Heer *Foureau de Beauregard* na dien tijd voorgekomen, welke mede van eene dergelijke moordzucht vergezeld gingen. — Het eerste bij eene zeer brave vrouw, die hare dochter, haar eenig kind, wilde van kant helpen; — het tweede was de dienstmeid van een advocaat, die dezelfde begeerte had opzigtelijk een van zijne kinderen.

Men vindt de breeder vermelding hiervan in de *Revue médicale Française étrangère* van Junij 1835 en gedeeltelijk overgenomen in onze Konst- en Letterbode.

OPPERVLAKKIGHEID. VERWAANDHEID.

Onbegrijpelijk is het bijna hoe buitenlandsche schrijvers, die in hun land als verdienstelijke mannen gelden, zich niet schamen over Nederland te schrijven met eene oppervlakkigheid en verwaandheid, die hun eene openbare tentoonstelling in hun Vaderland doen verdienen. Zoo bestaat er van *M'Culloch* een Woordenboek voor den Handel, dat in Engeland geacht is, en evenwel schaamt hij zich niet zijne meeste berigten over ons land te putten uit de Beschrijving der Nederlanden van *L. Guicciardini*. Zeer verdienstelijk was het werk ongetwijfeld, en is nog waardig over den toenmaligen toestand der Nederlandsche gewesten te worden nageslagen. — Maar hoe is het mogelijk, volgens een werk, dat in het midden der 16de eeuw geschreven is, op te geven hoe het met eenig land gesteld is in de 19de eeuw! Wat zouden de Engelschen zeggen, indien wij hunnen tegenwoordigen toestand beoordeelden naar die in het midden der 16de eeuw? Dan moesten wij zeggen: de Engelschen hebben zeer weinig scheepvaart, en die schepen, welke zij gebruiken, worden in Holland of Vlaanderen gebouwd; de Engelschen hebben weinig handel, terwijl de Nederlandsche schepen dat land van alle behoeftigheden voorzien; — de Engelschen maken eenige grove lakens, die zij naar Zeeland zenden om geverwd te worden, terwijl de fatsoenlijke man zich algemeen in Hollandsch laken kleedt! — Doch meer dan genoeg, om het dwaze der handelwijze van *M'Culloch* te doen gevoelen.

L.

Zou men niet denken, wanneer men een tijdschrift ziet getiteld: *La France Industrielle*, dat daarin artikelen worden opgenomen met bezadigde onpartijdigheid gesteld? Loszinnigheid en oppervlakkigheid kenmerken echter die artikelen. — Over den Nederlandschen handel wordt daarin ook gesproken, maar hoe! — Over de oprichting der Oostindische Compagnie in 1602 sprekende, wordt het jaartal in 1802 veranderd, zonder dat blijkt, deze misstelling als eene drukfout te worden aangemerkt. Doch gesteld het ware eene drukfout, wat zegt men dan van het volgende: „In het jaar 1814 werden door Engeland aan Holland alle te voren weggenomen kolonien teruggegeven.” — Ei lieve! wat is er dan gebeurd met het kanaleijlike Cejlon, voor de Engelschen van eene zoo onschatbare waarde? — Wie bezit thans de Kaapkolonie in Afrika, waar de Engelschen met de kaapsche boeren bestendig over hoop liggen, en waar zij de Kaffers van vlakke tot vlakke terugdringen, en hen van hun ruydvee, hun eenigste levensonderhoud, berooven? — Zijn wellicht de kolonien Estrequebo, Dembaff en Berbice, in Zuid-Amerika, geheel verloren, of ook al als teruggegeven aan het volk, en

der den naam van *Britsch Gujana* bekend? — Dat alles is ons onthouden, en met welk recht? — En dan zeggen de Franschen, dat ons alle onze kolonien zijn teruggegeven!!!

G.

De Commissie voor noodlijdende Weduwen en Weezen te Schiermonnikoog, maakt eervolle melding van de volgende bij haar ingekomene giften:

1. De halve opbrengst der extra Tooneel-voorstelling vanden Heer *N. Posthumus*, te Leeuwarden, ons overgemaakt door de Wel Edele Heeren *Steenbergen van Goor*, *N. L. Metz* en *A. Gratama* f 68 : 40
2. Het bedrag eener Collecte bij de Hervormden te Nijkerk, door bezorging van den administrerenden Diaken *I. J. Jousma* f 25 : 00
Schiermonnikoog, Namens de Commissie voornoemd, den 26 Januarij 1836. H. W. HUNDLINGIUS.

** Getrouwd:
Groningen,
den 28 Januarij 1836.

S. F. VAN HASSELT,
Predikant te Wommels en Hijaard, en
D. L. L. VAN DER LOEFF.

** Heden beviel van eenen welgeschapen Zoon, BERNARDINA DE VRIES, Echtgenoot van J. J. GATSONIDES.
Schiermonnikoog, den 21 Januarij 1836.

TJERKGAAS, den 24 Januarij 1836. Mijne geliefde Echtgenoot ALEIDA BEEKHUIS, beviel heden morgen voorspoedig van eene DOCHTER.
A. BEEKHUIS, Wz.

NB. Deze tevens voor bijzondere kennisgeving.

** Heden beviel van eenen Zoon ANGENIETJE ELZINGA, Echtgenoot van Gorredijk, den 25 Januarij 1836. F. v. d. WAL.

** Mijne geliefde Echtgenoot CILICIA SJORTSMA, beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER. SIETSE PAULUS DE BOER.
Lutkelollum bij Franeker.

** Heden verloorse zeer voorspoedig van eenen welgeschapen Zoon DJEUWKE WESTERBAAN, geliefde Huisvrouw van J. FENNELMA.
Bolsward, den 27 Januarij 1836.

** Heden is mijne geliefde Echtgenootte Vrouwe MARGARETHA MARIA CROMMELIN, voorspoedig bevallen van een' welgeschapen Zoon.
Mammema State te Jellum, J. H. J. VAN WAGENINGEN.
den 28 Januarij 1836.

** Mijne geliefde Echtgenootte, M. J. J. WICHERS, beviel heden van eenen welgeschapen Zoon. Mr. G. DE WAAL.
Heerenveen, den 29 Januarij 1836.

** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot MARIA FERF, van eenen Zoon. P. H. VRIESEMA,
Herbajum, den 29 Januarij 1836. Predikant.

** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, R. VAN TEMMING, geliefde Echtgenoot van G. YPMA.
Franeker, den 30 Januarij 1836.

** Heden avond omstreeks elf ure, verloorse zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, HILTJE L. WIJBRANDUS, Echtgenoot van Witmarsum, J. VLASKAMP,
den 30 Januarij 1836. Genees-, Heel- en Vroedmeester.

** Op den 20 November 1835, overleed te Suriname, tot bittere droefheid van hare nagelatene Betrekkingen, Vrouwe JEANNETTE SCHOTBORGH, Echtgenoot van den Wel Edel Gestrengen Heer P. C. SIMON, Majoor bij de Artillerie.

** Op den 18 Januarij 1836, overleed te Leeuwarden, aan een spoedig verval van krachten, in den hoogen ouderdom van bijna 90 jaren, de Heer JACOBUS SIJBES SIJBESMA.

TJERKWERD, den 23 Januarij 1836. Heden avond ten negen ure overleed, onze waarde Moeder JANNEKE G. IJNTEMA, Wed. KLAAS IJ. DIJKSTRA, in den ouderdom van 61 jaren en 3 maanden. Een langzaam verval van krachten maakte een einde aan het leven van haar, die de troost en steun van ons, hare kinderen, was. De troost des Evangelie's, en de overtuiging, dat God alles met wijsheid en liefde bestuurt, doen ons leed verzachten, en met kinderlijken eerbied in zijnen vaderlijken wil berusten.
IJ. K. DIJKSTRA,
Mede uit naam mijner Broeders en Zusters.

SLOTEN, den 24 Januarij 1836. Heden overleed tot mijne innige droefheid, mijne hartelijk geliefde Vrouw, PIETJE DIRKS PLUG, in den nog jeugdigen ouderdom van dertig jaren en ruim zes maanden, mij nalatende drie Kinder-tjes, waarvan de oudste slechts ruim vijf jaren en de jongste acht dagen is. Allen die de overledene gekend hebben, zullen met mij beseffen, welk een ontzettend zwaar verlies dit voor mij is, doch ik hoop in den wil van God, die wijs en goed is te berusten.

T. ANDRINGA VAN HIJLKEMA Vlieg.

PS. Deze strekke tot communicatie aan Familie, Vrienden en Bekenden.

LEEWARDEN, den 26 Januarij 1836. Onze waarde Moeder, MARIA DE JONG, Weduwe van wijlen den Heer D. KRAFFT, is heden, in den ouderdom van omtrent 74 jaren, overleden. Zacht ontsiep zij, na eenige weken lijdens; de hoop, dat zij het aardsche leven met het eeuwig gelukkige verwisseld heeft, troost ons.

A. WASSENBERGH,

Predikant te St. Anna Parochie.

J. WASSENBERGH, geb. KRAFFT.

Mede uit naam van onzen Broeder en Zuster.

** In den nacht tusschen den 26 en 27 Januarij 1836, overleed onze waarde Moeder AKKE ZWANENBURG, Weduwe wijlen ANSKE COOPMANS, in den gezegenden ouderdom van ruim 84 jaren.

Dragten,

J. PLANTINUS.

den 27 Januarij 1836.

S. PLANTINUS, geb. COOPMANS.

Mede uit naam van Broeders en Zusters.

** Heden overleed tot mijne bittere droefheid, mijne geliefde Huisvrouw JELTJE CORÉE, in den ouderdom van circa 64 jaren.

Watergraafsmeer bij Amsterdam,

ABRAHAM MIJTS.

den 27 Januarij 1836.

Deze dient tot kennisgeving aan Familie en Bekenden.

** Heden overleed na eene langdurige sukkeling mijne zeer geliefde, nog eenig overgeblevene Dochter BAUDINA WESTRA, in den ouderdom van ruim 38 jaren.
E. FONTEIN, Wed. Mr. H. J. WESTRA.

Groningen, den 29 Januarij 1836.

Strekkende deze om bijzondere reden voor eenige en algemeene kennisgeving.

FRANEKER, den 30 Januarij 1836. Heden overleed in den ouderdom van bijna 58 jaren, Mejufvrouw HENDERICA MULLER, Weduwe van wijlen den Wel Eerwaarden Zeer Geleerden Heer G. OUTHUYS, in leven Predikant te Minnertsga.

** Heden avond omstreeks zes uur, overleed mijne teedergeliefde Echtgenoot MIETJE ELIAZER DRIELSMA, in den ouderdom van 55 jaren, na eene genoegelijke echtverbintenis van 25 jaren, mij nalatende drie kinderen. Zwaar valt ons dit verlies, doch de hoop om haar in zaliger gewesten weder te zien, kan alleen onze smart lenigen.
Gorredijk, den 30 Januarij 1836. MOZES E. VAN DER KAARS.

** De Boekhandelaren en Drukkers MENSING en van WESTREENEN, te Rotterdam, hebben uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

PROSPECTUS VAN INTEKENING

op den Tweeden Druk van het volledig THEORETISCH en PRACTISCH HANDBOEK voor het ITALIAANSCH- of KOOPMANS-BOEKHOUDEN, door W. OUDSHOFF.

De Eerste Druk van dit voor den Handel zoo belangrijk en volledig Werk is binnen twee jaren geheel uitverkocht. De INTEKENING is opengesteld bij alle BOEKHANDELAREN in het RIJK, alwaar het PROSPECTUS gratis te bekomen is.

De Prijs der BUYER te Leeuwarden, den 29 Januarij 1836. f 22 : 50.

De In- en Uithandsche ROGGE en TARWE van de Maas, f 14 : 00 per last. — Tarwe f 14 : 00 per last.

RIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 30 Januarij 1836.

NEDERLAND.	Gebil.	RUSLAND.	Gebil.
Werk. Schuld à 2½ pCt. 55½ 55½ 55½	O.H. 1798 en 1816, 5 pCt. 105		
Dito dito..... 5 " 103½ 103½	Ditodito 1828 en 29, 5 " 105½		
Uitgest. Schuld.....	Cert. d. 1831 en 33, 5 " 96½		
Kansbilj. van dito..... 24½	Obl. te Londen 5 " "		
Amortis. Synd. 4½ pCt. 95½ 96	Cert. te Hamburg 5 " "		
Dito dito..... 3½ " "	Inschrijv. in Assig. 6 " "		
Handel-Maats. 4½ " 124 124½ 124½	Certifi. van dito 6 " 70½		
Nieuwe dito..... 4½ " "			
FRANKRIJK.			
Insch. Grootb... 3 pCt.	Aand. met Lot. fl. 300 f		
Fransche Wissel 57½....	" " " " 500 - 150		
ENGLAND.			
Insch. Grootboek.....	Aand. met Lot. R. 50 f		
SPANJE.	Neg. Londen 1830 4 pCt.		
L. bij Ardoin & 85. 5 pCt. 49½ 49½ 49½	Aand. met Lot. f 100 ..		
Dito bij dito, onb. stuk.. 49 49½ 49	Dito dito f 250.. 4 pCt.		
Passive..... 16½ 16½ 16½	Metalliek..... 5 " 99½		
Deferred..... 23½	Dito..... 3 " "		
Fransche Uitgestelde... 19½ 19½ 19½	Dito te Lond. gen. 5 " "		
Engelsche Uitgestelde..	Dito..... 2½ " "		
PORTUGAL.	W. B. bij Coll & C. 5 " "		
Oblig. te Londen 5 pCt.	Dito..... 4 " "		
Dito dito..... 3 " "	N. Ween. Aand. fl. 500 f 711 712		
NAPELS.			
Cert. bij L. & B. 5 pCt. 92½	L. te Londen ... 3 pCt.		
Ditobij Falc. & C. 5 " "	BRAZ. ditobij Rots. 5 " "		
Leen. te L. bij R. 5 " "	DARMST. Aand. bij L. f 26½		
Aand. Tavoglière 3½ " 69½ 69½	Russ. Fr. A. 500 fr. 4 pCt. 224		
Dito te Parijs... 3½ " 61½	Dito 100 fr. 4 " 49½ 50 50		
Columb. de leening van 100 & 26½, 1, ½; kleine Coup. f 5½. — Peru. 6 pCt. van 100 & 21.			

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN,
gedenken, op Zaterdag den 6 Februarij e. k., des voormiddags te half twaalf ure, ten Raadhuije, in het openbaar aan te besteden: **HET MAKEN VAN EEN RIOOL**, ongeveer 90 ellen lang, met de bijlevering van een gedeelte der Materialen, in een bestek, hetwelk, van heden af, ter Stads Secretarij, voor de belanghebbenden ter lezing ligt.
Leeuwarden,
den 1 Februarij 1836.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
THIJS FEENSTRA.
Ter ordonnantie van dezelve,
M. S. DE WAL.

AANBESTEDING.

HET GRIETENIJBESTUUR VAN DONIAWERSTAL, is voornemens, onder nadere approbatie van Hun Edel Groot Achtbare de Heeren Gedeputeerde Staten van Vriesland, op Maandag den 15 Februarij aanstaande, des voormiddags om elf uren, ten huize van den Kastelein *Rudolphus de Jong*, te Langweer, aan den minstaannemende publiek aan te besteden:
Eene **VERBOUWING** van het **GRIETENIJHUIS** van Doniawerstal, staande te Langweer, met bijlevering van alle benodigde Materialen.
Bestek en Conditiën zullen ter lezing liggen te Leeuwarden in den Nieuwen Doelen bij *Beugelaar*, te Sneek in den Wijnberg bij *van der Wits*, te Heerenveen in het Posthuis bij *Meijer*, en te Langweer ten huize van den Kastelein *R. de Jong*; zijnde de Teekening ter bezigtiging op de Secretarie dezer Grietenij voorhanden.
Op den dag der besteding, des voormiddags om negen uren, zal aanwijzing in loco geschieden.
Langweer,
den 26 Januarij 1836.

Het Grietenijbestuur voornoemd,
S. VAN HEEMSTRA.
Ter ordonnantie van hetzelfde,
T. S. v. D. LEIJ.

VERKOOPING TER ROLLE VAN GEREGTELIJKE UITWINNINGEN BIJ DE REGTBANK VAN EERSTEN AANLEG, ZITTING HOUDENDE TE SNEEK.

Van een **HUIS** en **ERF**, staande en gelegen aan de kleine kant te Workum, Kanton Hindelopen, Arrondissement Sneek, Provincie Vriesland, gekwoeteerd met wijk A, no. 93, bekend op den Perceelsgewijzen Kadastralen Legger van de Gemeente Workum, sectie A, no. 409, bewoond door na te noemene *Holle de Jong* en *Lieuwke Holles de Jong*.
Gearresteerd als onroerend goed ten laste van *Holle de Jong*, Verwer en Glazenmaker te Workum, zoo voor zich als in kwaliteit van Vader en Voogd over zijne minderjarige Dochter *Iltje Holles de Jong*, *Lieuwke Holles de Jong*, Verwersknecht te Workum, en *Trijntje Holles de Jong*, zonder bedrijf, Huisvrouw van en gesterkt met *Lolle Sijzes Govers*, Pannebakkersknecht te Harlingen.
Ter rekvisitie van den Heer *Habele Coopmans*, in kwaliteit van Ontvanger der Directe Belastingen en Accijnsen in de gemeente Workum, en aldaar woonachtig, ten dezen behoorlijk geautoriseerd; hebbende tot Procureur **Mr. BAUKE HAGA**, wonende op het Kleinzand te Sneek.
Bij Proces-Verbaal van den een dertigsten December 1835, naar vereisch geregistreerd, overgeschreven op het Bureau der Hypotheken te Sneek den vijfden Januarij 1836, en ter Griffie van de Arrondissements Regtbank te Sneek den dertienden dierzelfde maand, van welk Proces-Verbaal afschrift is gelaten aan den Heer *P. Gerlisma*, Griffier bij het Vredegerecht van het kanton Hindelopen, wonende te Workum, en aan den Wel Edelen Heer *C. Troste*, Burgemeester der stad Workum.
De eerste afkondiging der Memorie van Lasten zal plaats hebben op Woensdag den dertigsten Maart 1836, des voormiddags ten tien ure, ter audientie der Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende in het Huis van Justitie te Sneek.
Voor Extract Conform,
B. HAGA, Procureur.

De Notaris **A. R. ATTEMA**, te Wolvega, zal, op Vrijdag den 5 Februarij 1836, des avonds om 5 uren, ten huize van de Kasteleinsche *W. Sekema*, aldaar, presenteren finaal te verkoopen:
1. Eene nieuw gebouwde aanzienlijke **BURGER HUIZINGE** en **GROFSME-DERIJ**, met aangelegen **TUIN**, nabij den Straatweg te Wolvega; waarop slechts geboden is f 2000.
2. Eene **BURGER HUIZINGE**, daarnevens staande, en **TUIN**; waarop geboden is de geringe som van f 500.

De Notaris **P. TADEMA**, te Dronrijp, zal publiek, bij verhooggeld, aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:
1. Eene uitmuntende **HUIZINGE**, no. 68, en **ERF** cum annexis, te Beetgummolen, door wijlen *Klaas Jans Draijer* met er dood ontruimd, en terstond na den finalen palmslag vrij te aanvaarden.
2. Eene hechte en sterke **HUIZINGE**, no. 57, **TUIN** en **ERF** cum annexis, mede aldaar, ten Westen naast de Herberg van *Ritsert de Jager* gelegen, en den 12 Mei 1836 vrij te aanvaarden.
Wie gading maken, komen op Zaterdag den 6 Februarij 1836, des namiddags ten 3 ure, ten huize van den Kastelein *Marten Jans Koopmans*, te Beetgum.

Openbare Verkoop.

De Notaris **G. KEUCHENIUS**, te Koudum, als daartoe regterlijk gecommitteerd, presenteert in het openbaar, bij verhooggeld, aan den hoogstbiedende te verkoopen, ten overstaan van den Heere Vredegerecht van het Kanton Hindelopen:
Eene zeer vruchtbare en wel gelegene **ZATHE** en **LANDEN**, staande en gelegen te Hemelum, groot 35 bunder 4 v. roede 20 v. el, zoo Greid- als Bouwland, in de Grondbelasting aangeslagen naar een Kadastraal inkomen van f 494: 98, en in de Dijkstloren bedragende voor 21 Floreenen 21 Stuivers Floreen; thans bij den mede-eigenaar *Ijme Arents Haarsma* in gebruik, en op Sint Petri en den 12 Mei 1836 te aanvaarden. — Deze veiling zal definitief op Zaterdag den 6 Februarij 1836, in het Wapen van *Hemelumer Oldephaert en Noordwolde* te Koudum, des voormiddags ten tien ure plaats hebben. De Memorie van Lasten ligt voor een iegelijk gegadigde ter inzage aan het Kantoor van gemelden Notaris.
ISAAC TELTING, Notaris te Franeker, zal, op Maandag den 8 Februarij 1836, des namiddags ten twee ure, in de herberg de Roskam te Franeker, verhuren, voor zes aaneenvolgende jaren: 12 Perceelen **WEID**- en **BOUWLAND**, gelegen in diverse stukken onder Franeker en Dongjum; in het breede bij Biljetten omschreven.

Mr. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, gedekt publiek, bij strijk- en verhooggeld, aan den meestbiedende te verkoopen:
Eene schoone en extra vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, met derzelver **HUIZINGE** en **SCHURE**, **HORNLEGER**, **HOVINGE**, **BOOMEN** en **PLAN-TAGIE**, benevens eenen **HALVEN WATERMOLEN** cum annexis, staande en gelegen de Huizinge en Schure aan het algemeen Voetpad, en de Landen meerendeels bij dezelve en overigens in onderscheidene stukken, alles te on-der het behoor van den dorpe Oppenhuizen, uitgezonderd een stukje Hooiland, thans onder Goengarijp behorende, de Huizinge gequoteerd te Oppenhuizen met no. 34, groot in het geheel ter naam en faam 32 bunder en ruim 88 v. roede, alle uitmuntende Greidlanden, belast met 19 floreen 22 stuivers en 9 penningen Dijksschatting, en begeregtigd met eene vrije Visscherij in Gosse Palen; thans door *Wijbe Wijbes Cossen* als huurder wordende bewoond en ge-bruikt, tot Sint Petri en den 12 Mei eerstkomende, en alsdan vrij te aanvaar-den. En zulks in 14 perceelen, nader en breeder bij Biljetten omschreven.
Wie gading maken, komen op Dingsdagen den 9 Februarij 1836 bij de pro- visionele toewijzing, ten huize van *Uiltje Ekema*, in het Wapen van Wijm- briteradeel te Sneek, en den 23 daaraanvolgende bij den finalen palmslag, ten huize van den Kastelein *Geert de Ruiter*, buiten de Oosterpoort aldaar, tel- lens des namiddags ten twee ure, en koopen op Conditiën alsdan voor te le- zen, welke inmiddels te vernemen zijn bij den Notaris voornoemd.

Mr. J. J. WIERSMA en **E. T. KUIPER**, Notarissen te Sneek en Bols- ward, gedeken publiek, bij strijk- en verhooggeld, aan den meest- biedende te verkoopen:
Eene zeer vruchtbare en bijzonder wel gelegene **ZATHE** en **LANDEN**, met derzelver prompte en uitmuntende **HUIZINGE** en **SCHURE**, **HORNLEGER**, benevens de **HELFT** van eenen **WATERMOLEN** cum annexis, staande en gelegen in de Band onder den dorpe Oudega, in de grietenij Wijmbriteradeel, de Huizinge aldaar gequoteerd met no. 11, groot in het geheel ter naam en faam 24 bunder en ruim 43 v. roede, alle ingepolderde Greidlanden, zeer ge- rijfelijk om en bij de Huizinge gelegen, door de Erven van *Klaas Hilles van der Brug* als eigenaars wordende bewoond en gebruikt; Sint Petri en den 12 Mei 1836 vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Woensdag den 10 Februarij 1836, bij de pro- visionele toewijzing, ten huize van *Auke Klazes Zijlstra*, Kastelein op de Nieuwezijl onder Oosthem, des namiddags ten twee ure, en koopen op Con- ditiën alsdan voor te lezen, welke inmiddels te vernemen zijn bij voornoemde Notarissen. Kunnende deze Zathe ook inmiddels uit der hand worden gekocht.

Mr. A. VAN SLOOTEN, Notaris te Dokkum, zal, op Donderdag den 11 Februarij e. k., des avonds ten zes ure, ten huize van den Kastelein *Wereldsma* aldaar, publiek veilen ter verkoop:
De **GEREGTE HELFT** of **EEN BEURT** in een **TREKSCHIP**, varende van Dokkum op Stroobos en terug; den 12 Mei e. k. te aanvaarden; aan de Weduwe *J. Wereldsma c. s.* in eigendom behorende.
Mr. A. VAN SLOOTEN, Notaris te Dokkum, zal eerlang, op nader te be- palen tijd en plaats, verkoopen, om na den finalen palmslag te aanvaarden: Eene florissante **HUIZING** en **GRUTTERIJ** cum annexis, aan de Koornmarkt te Dokkum, in wijk A, no. 135, laatst bij wijlen den eigenaar *B. Ottenhoff* be- woond en in gebruik geweest.

En zal op Dingsdag den 9 Februarij 1836, des morgens ten negen ure, op **Mr. Klein Hermana State** onder Minnertsge, door het ministerie van den No- taris **STEENSMA**, op drie maanden crediet en voldoende borgstelling, bij boelgoed verkoopen: Eene partij zware en ligte **LINDEN STAMMEN**, **ES- SCHEN** en **IPEN STAMMEN** en ligt **ESSCHEN HOUT**, **APPELBOOMEN**, **HOUT**, **DAMLEGGERS**, **HEKPALEN**, eene groote partij **KAPHOUT** en **BRANDHOUT**; alles aan en bij het water gelegen.

Bij geslotene briefjes te huur,

Voor den tijd van vijf jaren, in te gaan Sint Petri en den 12 Mei 1836: Eene vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, groot 18 bunder en 3 v. roede, staande en gelegen te Zandfird, door wijlen *R. IJ. Ketelaar* bewoond en ge- bruikt. De Conditiën zijn te vernemen bij *L. R. KETELAAR*, Sluiswachter te Workum, en bij *JETSE S. DIJKSTRA*, te Blaauwhuis, alwaar de briefjes vóór of op den 10 Februarij e. k., franco moeten worden ingeleverd.

De Crediteuren van **HERMANUS HENDRIKUS LADENIUS**, Zeeplieder, wonende te Workum, worden bij deze, ingevolge art. 476 van het Wet- boek van Koophandel, opgeroepen, om te compareren op Maandag den 16 Fe- bruarij 1836, des voormiddags ten elf ure, in het Huis van Justitie te Sneek, ten einde op te maken en aan den ondergeteekende aan te bieden eene lijst van personen, welke geoordeeld zullen worden geschikt te zijn, om tot provisionele Curators, in het faillissement van genoemden *Hermanus Hendrikus Ladenius*, be- noemd te worden.
De Commissaris in voornoemd faillissement,
G. VAN NIJMEGEN SCHELTEMA.

Al degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van **HENDRIK TERHORST**, in leven Winkelier te Joure; als- mede van en aan de gemeenschappelijke Boedels van **ROMMERT JANS HOT- TINGA**, te Joure, en van wijlen **ANTJE HENDRIKS TERHORST**, in leven Winkeliërsche aldaar, worden verzocht, daarvan franco opgave of betaling te doen aan den Notaris **R. DE JONGH POSTHUMUS**, of aan den Griffier **P. VAN EIJK**, beide te Joure, vóór of op den 20 Februarij 1836.

KERKVOOGDEN van de Hervormde Gemeente van Oudega, zijn voorne- mens, bij beslotene briefjes aan te besteden: Eene aanmerkelijke **RE- PARATIE** aan den **DORPS TOREN** aldaar, aan den minstaannemende, vol- gens Bestek en Condition, in de Herberg te Oudega ter lezing liggende; en wel op Maandag den 15 Februarij 1836, ten tien ure voor den middag, in de Herberg; zullende de briefjes vóór dien tijd; moeten worden ingeleverd bij de Kerkvoogden voornoemd.
H. L. H. VAN VERVERSEN.
S. E. SIBINGA.
W. S. KLOOSTERMAN.

PATE PECTORALE

van **Regnault Senior**,
GEBREVETTERDE PHARMACIEN VAN HET GOUVERNE- MENT TE PARIS.

Verscheidene experientien in alle de Hospitalen van Parijs gedaan, hebben ten volle bewezen dat de **PATE PECTORALE** van **REGNAULT SENIOR**, geen Opium inhoudt, en dat dezelve eene bewezen overheid heeft op alle Pec- torale middelen tot het genezen van: *Verkoudheden, Catharres, Kinkhoest, Borst- spanningen of Asthmen, Schorheid, Hoest of opsteking of irritatie op de Borst*. Alle deze voordeelen hebben den roem van dit middel vastgesteld, hetgeen ons aanmoedigt om hetzelfde ten hoogsten aan onze Lezers te recomanderen. De diverse Depôts zijn: in *Amsterdam*, bij den Heer *Bourette*, in de Kalverstraat, no. 3, en bij den Heer *Auth. Kluyenaar*, in de Kalverstraat, no. 218; in *den Haag*, bij *Nieuwkerk*, Confiseur, en bij den Heer *Sack*, Koopman aldaar; in *Rotterdam*, bij den Heer *Losel Vorstman*, Westnieuwland; in *'s Hertogenbosch*, bij den Heer *F. L. Welsch en Zoon*, Juweliers; te *Groningen*, bij den Heer *John Sypkens*, Koopman, te *Utrecht*, bij den Heer *Reuser*, Koopman aldaar; in *Mid- delburg*, bij den Heer *van Bakel*, Languedeloosstraat, L. B., no. 116, als- mede bij den Heer *Marinissen*, en te *Leiden*, bij den Heer *Zuur*, Confiseur.

oC oC Iemand een **LAM** vermissende, kan hetzelfde tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten, terug bekomen bij **J. VAN LINGEN**, te Leeuwarden.

*** Bij **F. HOLTKAMP**, Boekhandelaar te Sneek, wordt heden uit- gegeven, voor 25 Cents: Antwoord op eenen Brief van **PIER SCHIAAP**, gerikt tegen den Wel-Eerwaarden Zeer Geleerden Heer **C. WITTE- VEEN**, Predikant te Harderwijk, door **J. C. BREDZEE**.
Bovengenoemde zal in de maand April eerstkomende **VERKOOPING** van **BOEKEN** houden. Wie hier iets gelieven bij te voegen, worden verzocht, het in Februarij franco te zenden.

*** **W. ZUIDEMA**, te *Groningen*, heeft nog eenige exempl. van: deszelfs *Zede-, Staat-, Letterkundige en Geestige Schriften*, 2 Deelen in groot 8vo, dewelke hij aan de eerstkomende koopers wil afgeven voor f 1: 80 in plaats van f 3: 75. Tot aanprijzing van dit werk kan men niet te veel zeggen, het bevat een schat van levenswijsheid voor alle standen; en men kan er in zien hoe de Schrijver, in een' geringen stand geboren en opgevoed, zich zelve zoodanig wist te vormen, dat hij vervolgens de aanzienlijkste eer-ambten in en buiten zijn Vaderland bekleed heeft. Hetzelfde is mede te bekomen bij de meeste Boekhandelaren in Vriesland.